

Euroopa Regioonide Komitee arvamus teemal „Ettepanek: määrus, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013“

(2018/C 461/14)

Raportöör: Marco DUS (IT/PES), Vittorio Veneto (Treviso) linnavolikogu liige

Viitedokument: Ettepanek: määrus, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013

COM(2018) 385 final – 2018/0209(COD)

I. MUUDATUSETTEPANEKUD

Muudatusettepanek 1

Põhjendus 6

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(6) Üldiste eesmärkide saavutamiseks on eriti oluline ringmajanduse paketi ⁽¹⁾, kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 ⁽²⁾, ⁽³⁾, ⁽⁴⁾, liidu looduslaste õigusaktide ⁽⁵⁾ ning nendega seotud poliitika ⁽⁶⁾, ⁽⁷⁾, ⁽⁸⁾, ⁽⁹⁾, ⁽¹⁰⁾ rakendamine. ⁽¹⁾ COM(2015) 614 final, 2.12.2015. ⁽²⁾ Kliima- ja energiapoliitika raamistik aastani 2030, COM(2014) 15, 22.1.2014. ⁽³⁾ ELi strateegia kliimamuutustega kohanemiseks, COM(2013) 216, 16.4.2013. ⁽⁴⁾ Pakett „Puhas energia kõikidele eurooplastele“, COM(2016) 860 final, 30.11.2016. ⁽⁵⁾ Loodust, rahvast ja majandust käsitlev tegevuskava, COM(2017) 198, 27.4.2017. ⁽⁶⁾ Programm „Puhas õhk Euroopale“, COM(2013) 918. ⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1). ⁽⁸⁾ Mullakaitse teemastrateegia, KOM(2006) 231. ⁽⁹⁾ Vähese heitega liikuvuse strateegia, COM(2016) 501 final. ⁽¹⁰⁾ Direktiivi 2014/94/EL artikli 10 lõike 6 kohane alternatiivkütuste taristu tegevuskava, 8.11.2017.	(6) Üldiste eesmärkide saavutamiseks on eriti oluline ringmajanduse paketi ⁽¹⁾, kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 ⁽²⁾, ⁽³⁾, ⁽⁴⁾, liidu 2020. aastani ulatuva seitsmenda üldise keskkonnavalase tegevusprogrammi ja selle võimaliku järglase ⁽⁵⁾, liidu looduslaste õigusaktide ⁽⁶⁾ ning nendega seotud poliitika ⁽⁷⁾, ⁽⁸⁾, ⁽⁹⁾, ⁽¹⁰⁾, ⁽¹¹⁾, ⁽¹²⁾, ⁽¹³⁾, ⁽¹⁴⁾, ⁽¹⁵⁾ rakendamine. ⁽¹⁾ COM(2015) 614 final, 2.12.2015. ⁽²⁾ Kliima- ja energiapoliitika raamistik aastani 2030, COM(2014) 15, 22.1.2014. ⁽³⁾ ELi strateegia kliimamuutustega kohanemiseks, COM(2013) 216, 16.4.2013. ⁽⁴⁾ Pakett „Puhas energia kõikidele eurooplastele“, COM(2016) 860 final, 30.11.2016. ⁽⁵⁾ Otsus nr 1386/2013/EL. ⁽⁶⁾ Loodust, rahvast ja majandust käsitlev tegevuskava, COM(2017) 198, 27.4.2017. ⁽⁷⁾ Programm „Puhas õhk Euroopale“, COM(2013) 918. ⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1). ⁽⁹⁾ Mullakaitse teemastrateegia, KOM(2006) 231. ⁽¹⁰⁾ Vähese heitega liikuvuse strateegia, COM(2016) 501 final. ⁽¹¹⁾ Direktiivi 2014/94/EL artikli 10 lõike 6 kohane alternatiivkütuste taristu tegevuskava, 8.11.2017. ⁽¹²⁾ Direktiivi 2002/49/EÜ, mis on seotud keskkonnamüra hindamise ja kontrollimisega. ⁽¹³⁾ Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses, COM(2018) 28 final. ⁽¹⁴⁾ Direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisi hindamise ja maandamise kohta. ⁽¹⁵⁾ Teatis „Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine“, COM(2013) 249 final.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepaneku soovitus 2

Põhjendus 7

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(7) ELi Pariisi kliimakokkuleppest tulenevate kohustuste täitmiseks on liit vaja muuta energiatõhusaks, vähese süsinikdioksiidiheitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimeliseks ühiskonnaks. See omakorda nõuab meetmeid, mis on suunatud eelkõige praegu suurima CO ₂ -heitega ja enimsaastavatele sektoritele ning mis aitavad ellu viia 2030. aasta energia- ja kliimapolitika raamistikku ning liikmesriikide lõimitud riiklike energia- ja kliimakavasid ning valmistada ette sajandi keskpaigani ulatuvat ja pikaajalist liidu kliima- ja energiastrateegiat. Programm peaks hõlmama ka meetmeid, mis aitavad rakendada liidu kliimamuutustega kohanemise poliitikat, et vähendada kaitsetust kliimamuutuste kahjuliku mõju ees.	(7) ELi Pariisi kliimakokkuleppest tulenevate kohustuste täitmiseks on liit vaja muuta energiatõhusaks, vähese süsinikdioksiidiheitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimeliseks ühiskonnaks. See omakorda nõuab meetmeid, mis on suunatud eelkõige praegu suurima CO ₂ -heitega ja enimsaastavatele sektoritele ning mis aitavad ellu viia 2030. aasta energia- ja kliimapolitika raamistikku ning liikmesriikide lõimitud riiklike energia- ja kliimakavasid ning valmistada ette sajandi keskpaigani ulatuvat ja pikaajalist liidu kliima- ja energiastrateegiat. Programm peaks hõlmama ka meetmeid, mis aitavad rakendada liidu kliimamuutustega kohanemise poliitikat, et vähendada kaitsetust kliimamuutuste kahjuliku mõju ees.

Motivatsioon

Ei puuduta eestikeelset versiooni.

Muudatusettepanek 3

Põhjendus 8

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(8) Puhtale energeetikale ülemineku oluline samm kliimamuutuste leevendamisel, mis toob kasu ka keskkonnale. Puhtale energeetikale ülemineku toetamiseks vajalikud suutlikkuse suurendamise meetmed, mida rahastatakse programmi „Horisont 2020“ raames kuni 2020. aastani, tuleks programmiga lõimida, kuna nende eesmärk ei ole rahastada teaduse tippaset ja luua innovatsiooni, vaid hõlbustada juba olemasoleva tehnoloogia kasutuselevõttu, mis aitab kaasa kliimamuutuste leevendamisele. Kõnealuste suutlikkuse suurendamise meetmete programmi lisamisega on võimalik tekitada koostoi- met allprogrammide vahel ja suurendada liidu rahastamise üldist sidusust. Seepärast tuleks koguda ja levitada andmeid LIFE projektide, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“ ja selle eelkäijate olemasolevate teaduslaste ja innovatsioonilahenduste rakendamise kohta.	(8) Puhtale energeetikale ülemineku oluline samm kliimamuutuste leevendamisel, mis toob kasu ka keskkonnale. Puhtale energeetikale ülemineku toetamiseks vajalikud suutlikkuse suurendamise meetmed, mida rahastatakse programmi „Horisont 2020“ raames kuni 2020. aastani, tuleks programmiga lõimida säilitades sama kaasrahastamismäära , kuna nende eesmärk ei ole rahastada teaduse tipp- taset ja luua innovatsiooni, vaid hõlbustada juba olemasoleva tehnoloogia kasutuselevõttu, mis aitab kaasa kliimamuutuste leevendamisele. Kõnealuste suutlikkuse suurendamise meetmete programmi lisamisega on võimalik tekitada koostoi- met allprogrammide vahel ja suurendada liidu rahastamise üldist sidusust. Seepärast tuleks koguda ja levitada andmeid LIFE projektide, sealhulgas programmi „Euroopa horisont“ ja selle eelkäijate olemasolevate teaduslaste ja innovatsioonilahenduste rakendamise kohta.

Motivatsioon

Programmi „Horisont 2020“ raames on kaasrahastamise määr piirkondade ja linnade puhul 100 %.

Muudatusettepanek 4

Põhjendus 9

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(9) Puhta energeetika alaste õigusaktide mõju hinnanguks leitakse, et liidu 2030. aasta energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks on vaja aastatel 2021–2030 täiendavalt investeerida 177 miljardit eurot aastas. Kõige suuremad puudujäägid on seotud investeeringutega hoonete CO₂-heite vähendamisse (energiatõhusus ja väiksemahulised taastuvenergiaallikad), kus kapitali tuleb suunata laadilt väga hajutatud projektidesse. Puhtale energeetikale ülemineku allprogrammi üks eesmärk on suurendada projektide arendamise ja koondamise suutlikkust, millega aidatakse kasutada ära Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahalisi vahendeid ja võimendada investeeringuid puhtasse energeetikasse ka programmiga InvestEU ette nähtud rahastamisvahenditest.	(9) Puhta energeetika alaste õigusaktide mõju hinnanguks leitakse, et liidu 2030. aasta energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks on vaja aastatel 2021–2030 täiendavalt investeerida 177 miljardit eurot aastas. Kõige suuremad puudujäägid on seotud investeeringutega hoonete CO₂-heite vähendamisse (energiatõhusus ning detsentraliseeritud taastuvenergiaallikad mis tahes energiakulu katmiseks ja eelkõige need, mida kasutatakse küttesüsteemide ja kliimaseadmete energiakulu katmiseks), kus kapitali tuleb suunata laadilt väga hajutatud projektidesse, edendades näiteks katseprojektide teostamist väiksemates linnastutes ning maapiirkondades nii asulates kui ka hajali asuvates eramutes. Puhtale energeetikale ülemineku allprogrammi üks eesmärk on suurendada projektide arendamise ja koondamise suutlikkust, millega aidatakse kasutada ära Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide rahalisi vahendeid ja võimendada investeeringuid puhtasse energeetikasse ka programmiga InvestEU ette nähtud rahastamisvahenditest.

Motivatsioon

CO₂-heite vähendamine hoonete sektoris on oluline samm, et saavutada ELi kliima- ja energeetikaalased eesmärgid ning järelikult et pidada kinni Pariisi kokkuleppe eesmärkidest. Sellegipoolest tuleb pöörata rohkem tähelepanu küttesüsteemide ja kliimaseadmete energiakulule, mis moodustab olulise osa Euroopas tarbitavast energiast.

Muudatusettepanek 5

Põhjendus 12

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(12) Liidu viimane keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamise pakett⁽¹⁾ näitab, et tuleb astuda olulisi samme, et kiirendada liidu keskkonnavalase õigustiku rakendamist ning tõhustada keskkonna- ja kliimaeesmärkide lõimimist teistesse poliitikavaldkondadesse. Seetõttu peaks programm toimima vajaliku edu katalüsaatorina uute lähenemisviiside väljatöötamise, katsetamise ja kordamise, poliitika väljatöötamise, järelevalve ja läbivaatamise, sidusrühmade kaasatuse suurendamise, ELi investeerimisprogrammide või muudest rahastamisallikatest investeeringute koondamise ning selliste meetmete toetamise kaudu, mis aitavad ületada erinevaid takistusi peamiste keskkonnaõigusega ette nähtud kavade tõhusal rakendamisel. ⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamine. Ühised probleemid ja ühised jõupingutused paremate tulemuste saavutamiseks“, (COM(2017) 63 final, 3. veebruar 2017).	(12) Liidu viimane keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamise pakett⁽¹⁾ näitab, et tuleb astuda olulisi samme, et kiirendada liidu keskkonnavalase õigustiku rakendamist ning tõhustada keskkonna- ja kliimaeesmärkide lõimimist teistesse poliitikavaldkondadesse. Seetõttu peaks programm toimima vajaliku edu katalüsaatorina uute lähenemisviiside väljatöötamise, katsetamise ja kordamise, poliitika väljatöötamise, hindamise, järelevalve ja läbivaatamise, teadlikkuse ja teabevahetuse suurendamise edendamise, hea valitsemistava arendamise, üleilmsetele muutustele vastupanuvõime tugevdamiseks sidusrühmade kaasatuse suurendamise, ELi investeerimisprogrammide või muudest rahastamisallikatest investeeringute koondamise ning selliste meetmete toetamise kaudu, mis aitavad ületada erinevaid takistusi peamiste keskkonnaõigusega ette nähtud kavade tõhusal rakendamisel. ⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamine. Ühised probleemid ja ühised jõupingutused paremate tulemuste saavutamiseks“, (COM(2017) 63 final, 3. veebruar 2017).

Motivatsioon

Keskkonnaeesmärkide saavutamiseks on esmatähtis parandada valitsemist, eelkõige teadlikkuse suurendamise ja sidusrühmade kaasamise kaudu. Kõnealuseid prioriteete on sõnaselgelt nimetatud eelmises programmis LIFE ning komitee arvates tuleb need säilitada.

Muudatusettepanek 6

Põhjendus 15

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(15) Euroopa ülemereterritooriumide bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva vabatahtliku kavaga (BEST) edendatakse bioloogilise mitmekesisuse, sealhulgas mere bioloogilise mitmekesisuse säilitamist ning ökosüsteemi teenuste säästvat kasutamist, sealhulgas ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks, liidu äärepoolseimates piirkondades ning ülemeremaadel ja -territooriumitel. BEST on aidanud suurendada teadlikkust äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide ökoloogilisest tähtsusest maailma bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel. Ülemeremaade ja -territooriumide ministrid väljendasid oma 2017. ja 2018. aasta deklaratsioonides rahulolu kõnealuse bioloogilise mitmekesisuse kaitseks loodud väiketoetuste kava üle. On asjakohane võimaldada jätkata programmist väiketoetuste andmist bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks nii äärepoolseimates piirkondades kui ka ülemeremaades ja -territooriumidel.	(15) Euroopa ülemereterritooriumide bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva vabatahtliku kavaga (BEST) edendatakse bioloogilise mitmekesisuse, sealhulgas mere bioloogilise mitmekesisuse säilitamist ning ökosüsteemi teenuste säästvat kasutamist, sealhulgas ökosüsteemipõhiseid lähenemisviise kliimamuutuste leevendamiseks ja nendega kohanemiseks, liidu äärepoolseimates piirkondades ning ülemeremaadel ja -territooriumitel. BEST on aidanud suurendada teadlikkust äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide ökoloogilisest tähtsusest maailma bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel. Ülemeremaade ja -territooriumide ministrid väljendasid oma 2017. ja 2018. aasta deklaratsioonides rahulolu kõnealuse bioloogilise mitmekesisuse kaitseks loodud väiketoetuste kava üle. On asjakohane jätkata programmist toetuste andmist bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks nii äärepoolseimates piirkondades kui ka ülemeremaades ja -territooriumidel, kooskõlas eesmärkide ja meetmetega tugevama uuendatud strateegilise partnerluse raames ELi äärepoolseimate piirkondadega ⁽¹⁾. ⁽¹⁾ Nagu on sätestatud dokumendis COM(2017) 623 final, „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“.

Motivatsioon

Teksti täpsustamine.

Muudatusettepanek 7

Põhjendus 17

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(17) Liidu õhukvaliteedi poliitika pikaajaline eesmärk on saavutada õhukvaliteedi tase, mis ei põhjusta märkimisväärseid negatiivseid mõjusid ega riske inimestevahelisele. Üldsuse teadlikkus õhusaastest on suur ja kodanikud ootavad ametiasutustelt tegusid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/2284 rõhutatakse liidupoolse rahastuse rolli puhta õhu eesmärkide saavutamisel. Seega peaks programm toetama projekte, sealhulgas strateegilisi integreeritud projekte, millel on potentsiaali finantsvõimendada avaliku ja erasektori vahendeid, pakku da hea tava näiteid ja kiirendada õhukvaliteedi kavade ja õigusaktide rakendamist kohalikul, piirkondlikul, mitut piirkonda hõlmaval, riiklikul ja riikidevahelisel tasandil.	(17) Liidu õhukvaliteedi poliitika pikaajaline eesmärk on saavutada õhukvaliteedi tase, mis ei põhjusta märkimisväärseid negatiivseid mõjusid ega riske inimestevahelisele. Üldsuse teadlikkus õhusaastest on suur ja kodanikud ootavad ametiasutustelt tegusid. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/2284 rõhutatakse liidupoolse rahastuse rolli puhta õhu eesmärkide saavutamisel. Seega peaks programm toetama projekte, sealhulgas strateegilisi integreeritud projekte, millel on potentsiaali finantsvõimendada avaliku ja erasektori vahendeid, pakku da hea tava näiteid ja kiirendada õhukvaliteedi kavade ja õigusaktide rakendamist kohalikul, piirkondlikul, mitut piirkonda hõlmaval, riiklikul ja riikidevahelisel tasandil. Kõnealused jõupingutused õhukvaliteedi parandamiseks peaksid olema kooskõlas kasvuhooonegaaside heite vähendamise nõuete ja pikaajalise vajadusega vähendada CO₂-heidet Euroopa majanduses tervikuna, asendades fossiilsetel allikatel põhineva energiataristu vähehaaval taastuvatel energiaallikatel põhineva taristuga, kui see on tehniliselt ja majanduslikult võimalik.

Motivatsioon

Õhukvaliteet on otseselt seotud fossiilkütuste kasutamisega transpordisektoris, küttesüsteemides ja kliimaseadmetes ning elektrienergia tootmisel. Seega on CO₂-heite vähendamisel kõnealustes sektorites otsene mõju õhukvaliteedile ja rahvatervisele. LIFE programmi raames tuleks sellistes projektides võtta arvesse gaasiliste saasteainete heite vähendamise potentsiaali. Juhul, kui on olemas taastuvallik põhinev alternatiiv, tuleks programmi LIFE raames seda algatust edendada, selle asemel et asendada suuri kasvuhooonegaaside heitkoguseid tekitavad seadmed tõhusamate, ent ikka veel fossiilenergiaga põhinevate seadmetega, tingimusel et investeering on ka kulutõhus.

Muudatusettepanek 8

Uus põhjendus 17a pärast põhjendust 17

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	(17a) <i>Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et edendada õhusaaste allikatest, eelkõige kõige saastavamatel fossiilkütustel põhinevatest elamute kütmiseks kasutatavatest seadmetest ja elektrijaamadest loobumist. Õhusaaste probleemi lahendamiseks tuleks jõupingutused keskendada sellele, et edendatakse üleminekut taastuvatele ja muudele puhta energia allikatele keskpikas või pikas perspektiivis.</i>

Motivatsioon

Sõel põhinev elamute kütmine on ELis oluline õhusaaste allikas ning sellel on kahjulik mõju kodanike tervisele. Kui see on tehniliselt ja rahaliselt võimalik, tuleks edendada üleminekut taastuvatele ja muudele puhta energia allikatele kooskõlas hoonete sektori jaoks seatud süsinikdioksiidiheite vähendamise eesmärkidega, nagu on ette nähtud direktiivis hoonete energiatõhususe kohta.

Muudatusettepanek 9

Põhjendus 20

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(20) Keskkonna-, kliimamuutuste ja sellega seotud puhtale energeetikale ülemineku küsimuste juhtimise parandamiseks tuleb kaasata kodanikuühiskond, suurendades üldsuse teadlikkust, kaasates tarbijad ning laiendades sidusrühmade, sealhulgas vabaühenduste osalemist asjaomaste poliitikasuundadega seotud konsultatsioonides ja nende rakendamises.	(20) Keskkonna-, kliimamuutuste ja sellega seotud puhtale energeetikale ülemineku küsimuste juhtimise parandamiseks tuleb kaasata kodanikuühiskond, suurendades üldsuse teadlikkust, muu hulgas teabevahetusstrateegia abil, milles võetakse arvesse uut meediat ja sotsiaalvõrgustikke ning millega edendatakse tarbijate kaasamist ja sidusrühmade, sealhulgas vabaühenduste osalemist asjaomaste poliitikasuundadega seotud konsultatsioonides ja nende rakendamises. Lisaks võib kohalike ja piirkondlike omavalitsuste – kooskõlas Pariisi kokkuleppe osaliste konverentsil (Pariisi kokkulepe) linnadele, kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele määratud tunnustusega ning subsidiaarsuse põhimõttega kodanikele kõige lähemal asuva valitsustasandi – kaasamine ja ühisvastutuse suurendamine aidata saavutada märkimisväärsed tulemusi keskkonna, energeetika ja kliima valdkonnas, nagu on näidanud algatuse „Linnapeade pakt“ ning omavalitsuste teiste kliima- ja keskkonnavõrgustike kasvav edu.

Motivatsioon

Oluline on viidata sõnaselgelt vajadusele kaasaegse teabevahetuse järele ja linnapeade paktile, millest on praeguseks kujunenud üleilmne ja väga edukas algatus kodanikele kõige lähemal asuva valitsustasandi kaasamiseks ja selle mõjuvõimu suurendamiseks.

Muudatusettepanek 10

Põhjendus 22

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(22) Programmiga tuleks turuosalisel ette valmistada üleminekuks puhtale ringluspõhisele, energiatõhusale, vähese CO ₂ -heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele majandusele ning neid selles toetada. Selleks tuleb katsetada uusi äri võimalusi, täiendada kutseoskusi, parandada kestlike toodete ja teenuste kättesaadavust tarbijatele, kaasata ja volitada arvamusi liidreid ning katsetada uudseid meetodeid olemasolevate protsesside ja ärimaastiku kohandamiseks. Et toetada kestlike lahenduste suuremat levikut turul, tuleks taotleda üldsuse heakskiitu ja tarbijaid rohkem kaasata.	(22) Programmiga tuleks turuosalisel ette valmistada üleminekuks puhtale ringluspõhisele, energiatõhusale, vähese CO ₂ -heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele majandusele ning neid selles toetada. Selleks tuleb katsetada uusi äri võimalusi, täiendada kutseoskusi, parandada kestlike toodete ja teenuste kättesaadavust tarbijatele, kaasata ja volitada arvamusi liidreid ning katsetada uudseid meetodeid olemasolevate protsesside ja ärimaastiku kohandamiseks. Et toetada kestlike lahenduste suuremat levikut turul, iseäranis innovatiivse, kestliku ja taastuvenergia tehnoloogia väljatöötamist, tuleks edendada sellise tehnoloogia teadmist ja üldist levitamist, et hõlbustada üldsuse heakskiitu saamist ja tarbijate suuremat kaasamist.

Motivatsioon

Tänu tehnoloogia ja turu arengule ning (samuti) avaliku sektori toetusele on viimase 10 aasta jooksul taastuvenergia süsteemide paigaldamise kulud järsult langenud. Tuleb jätkata sellel suunal, et suuta täielikult ära kasutada Euroopa energiapotentiaali, kaaludes seni vähe kasutatavaid alternatiivseid energiaallikaid (nagu mereenergia ja geotermiline energia) ning suurendades ELi energiasõltumatust kolmandatest riikidest.

Muudatusettepanek 11

Uus põhjendus 24a pärast põhjendust 24

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	(24a) Arvestades kliimamuutustest põhjustatud loodusõnnetuste sagenemist ELi territooriumil ja praeguste ennetusvahendite ebapiisavust, toetatakse programmiga algatusi, mille eesmärk on tugevdada kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise strateegiaid, et tulla toime nendega seotud loodusõnnetustega.

Motivatsioon

Loodusõnnetuste sagenemist ja ennetusvahendite ebapiisavust arvestades, osutub esmatähtsaks programmi LIFE panus selliste algatuste toetamisse, mille eesmärk on tugevdada kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise strateegiaid, et tulla toime loodusõnnetustega.

Muudatusettepanek 12

Põhjendus 25

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
(25) Pidades silmas ELi toimimise lepingu artiklit 349 ja äärepoolseimate piirkondade konkreetseid vajadusi ja haavatavust, tuleks programmi rakendamisel pöörata piisavat tähelepanu neid piirkondi käsitlevale strateegiale. Tuleks võtta arvesse ka muid liidu poliitikasuundi kui keskkonna-, kliima- ja asjakohane puhtale energeetikale ülemineku poliitika.	(25) Pidades silmas ELi toimimise lepingu artiklit 349 ja äärepoolseimate piirkondade konkreetseid vajadusi ja haavatavust, tuleks programmi rakendamisel pöörata piisavat tähelepanu neid piirkondi käsitlevale strateegiale. Tuleks võtta arvesse ka muid liidu poliitikasuundi kui keskkonna-, kliima-, ringmajandus- ja asjakohane puhtale energeetikale ülemineku poliitika. Kõnealuse strateegia rahastamine tuleks programmi integreerida konkreetsetel ja diferentseeritud viisil.

Motivatsioon

Kõnealust konkreetset viidet peetakse vajalikuks suurenenud riskide tõttu, millega seisavad silmitsi äärepoolseimad piirkonnad seoses üleilmsete ja kliimamuutustega, ning nende erilise haavatavuse ja sõltuvuse tõttu Mandri-Euroopas asuvatest territooriumidest.

Muudatusettepanek 13

Uus põhjendus 26a pärast põhjendust 26

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	(26a) Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused (ET-KRid) on abikõlblikud ja võivad olla õiguslik vahend programmi LIFE rakendamiseks. ETKRidel on konsortsiumiga sarnanev struktuur ja suurem osa neist tegutseb piiriülesest. Tänu nendele omadustele võivad nad tsentraliseeritult hallata projektide praktilist rakendamist ja nende rahastamist.

Motivatsioon

On vaja edendada ETKRide kasutamist ja tagada nende abikõlblikkus konsortsiumina.

Muudatusettepanek 14

Põhjendus 31

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
Rahastamisliikide ning rakendamismeetodite valimisel tuleks lähtuda sellest, kas nende kaudu on võimalik täita meetme konkreetseid eesmärgi ja saada tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollimise kulusid, halduskoormust ja huvide konflikti tekkimise ohtu. Toetuste puhul tuleks kaaluda selle raames ühekordsete maksete, kindlasummaliste maksete ja ühikukulude astmestiku kasutamist.	Rahastamisliikide ning rakendamismeetodite valimisel tuleks lähtuda sellest, kas nende kaudu on võimalik täita meetme konkreetseid eesmärgi ja saada tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollimise kulusid, halduskoormust ja huvide konflikti tekkimise ohtu. Toetuste puhul tuleks kaaluda selle raames ühekordsete maksete, kindlasummaliste maksete ja ühikukulude astmestiku kasutamist, et katta muu hulgas personalikulud, toetamaks projektides osalemisega seotud haldamistoimingute lihtsustamist;

Motivatsioon

Muudatusettepanekus rõhutatakse, et projektides osalemise edu üks oluline element on suutlikkus toetada personalikulude katmist, eriti väiksemate organisatsioonide puhul.

Muudatusettepanek 15

Artikli 3 lõige 1

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Programmi üldine eesmärk on toetada üleminekut puhtale, ringluspõhisele, energiatõhusale, vähese CO ₂ -heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele majandusele, sealhulgas puhtale energeetikale ülemineku, keskkonna kaitsmise ja keskkonna kvaliteedi parandamise ning bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamise ja selle tendentsi ümberpööramise kaudu, toetades seeläbi kestlikku arengut.	1. Programmi üldine eesmärk on toetada üleminekut puhtale, ringluspõhisele, energiatõhusale, vähese CO ₂ -heitega ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisele majandusele, sealhulgas puhtale energeetikale ülemineku, keskkonna kaitsmise ja keskkonna kvaliteedi parandamise ning bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamise ja selle tendentsi ümberpööramise kaudu, toetades seeläbi kestlikku arengut.

Motivatsioon

Ei puuduta eestikeelset versiooni.

Muudatusettepanek 16

Artikli 3 lõige 2

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
2. Programmi konkreetsed eesmärgid on järgmised:	2. Programmi konkreetsed eesmärgid on järgmised:

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
a) arendada, tutvustada ja edendada uuenduslikke meetodeid ja lähenemisviise, mis on vajalikud liidu keskkonna- ja kliimaalaste õigusaktide ja poliitikavaldkondade eesmärkide saavutamiseks, millest üks on üleminek puhtale energeetikale, ning aidata kaasa looduse ja bioloogilise mitmekesisusega seotud parimate tavade kohaldamisele; b) toetada asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikavaldkondade arendamist, rakendamist, järelevalvet ja jõustamist, muu hulgas tõhustades juhtimist avaliku ja erasektori osalejate suutlikkuse suurendamise ja kodanikuühiskonna kaasamise kaudu; c) hoogustada edukate tehniliste ja poliitikaga seotud lahenduste ulatuslikku kasutuselevõttu, et rakendada asjakohaseid liidu õigusakte ja poliitikat tulemuste kordamise, seotud eesmärkide muude poliitikasuundade ning avaliku ja erasektori tavadega lõimimise, investeringute hankimise ja rahastamise kättesaadavuse parandamise kaudu;	a) arendada, tutvustada ja edendada uuenduslikke meetodeid ja lähenemisviise, mis on vajalikud liidu keskkonna- ja kliimaalaste õigusaktide ja poliitikavaldkondade eesmärkide saavutamiseks, millest üks on üleminek puhtale energeetikale, ning aidata kaasa looduse ja bioloogilise mitmekesisusega seotud parimate tavade kohaldamisele; b) toetada asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikavaldkondade arendamist, rakendamist, järelevalvet ja jõustamist, muu hulgas tõhustades juhtimist avaliku ja erasektori osalejate suutlikkuse suurendamise ja kodanikuühiskonna kaasamise kaudu; c) hoogustada edukate tehniliste ja poliitikaga seotud lahenduste ulatuslikku kasutuselevõttu, et rakendada asjakohaseid liidu õigusakte ja poliitikat tulemuste kordamise, seotud eesmärkide muude poliitikasuundade ning avaliku ja erasektori tavadega lõimimise, investeringute hankimise ja rahastamise kättesaadavuse parandamise kaudu; d) tugevdada koostoimet kliimamuutustele vastupanuvõime suurendamise strateegiate ja nendega seotud loodusõnnetuste ohu vähendamise strateegiate vahel, võttes kasutusele tehnilised lahendused nagu ühtne meetod loodusõnnetuste ohu analüüsimiseks.

Motivatsioon

Loodusõnnetuste sagenemist ja praeguste ennetusvahendite ebapiisavust arvestades, osutub esmatahtsaks programmi LIFE panus selliste lahenduste toetamisse, mille eesmärk on tugevdada kliimamuutustele vastupanuvõime strateegiaid, et tulla toime loodusõnnetustega.

Muudatusettepanek 17

Artikkel 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
1. Rahastamispakett programmi rakendamiseks ajavahemikul 2021–2027 on 5 450 000 000 eurot jooksevhindades. 2. Lõikes 1 osutatud summa suunav jaotus on järgmine:	1. Rahastamispakett programmi rakendamiseks ajavahemikul 2021–2027 on 6 780 000 000 eurot jooksevhindades. 2. Lõikes 1 osutatud summa suunav jaotus on järgmine:

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
3 500 000 000 eurot valdkonnale „Keskkond“, millest 2 150 000 000 eurot looduse ja bioloogilise mitmekesisuse allprogrammile; 1 350 000 000 eurot ringmajanduse ja elukvaliteedi allprogrammile; 1 950 000 000 eurot valdkonnale „Kliimameetmed“, millest 950 000 000 eurot kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise allprogrammile ning 1 000 000 000 eurot puhtale energeetikale ülemineku allprogrammile. 3. Punktides 1 ja 2 osutatud summasid kohaldatakse ilma, et see piiraks paindlikkussätteid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi määruses (EL) xx/xx.	a) 4 165 000 000 eurot valdkonnale „Keskkond“, millest 1) 2 315 000 000 eurot looduse ja bioloogilise mitmekesisuse allprogrammile; 2) 1 850 000 000 eurot ringmajanduse ja elukvaliteedi allprogrammile; b) 2 615 000 000 eurot valdkonnale „Kliimameetmed“, millest 1) 1 450 000 000 eurot kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise allprogrammile ning 2) 1 165 000 000 eurot puhtale energeetikale ülemineku allprogrammile. 3. Punktides 1 ja 2 osutatud summasid kohaldatakse ilma, et see piiraks paindlikkussätteid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi määruses (EL) xx/xx.

Motivatsioon

Programmi LIFE jaoks ettenähtud kogusumma põhineb Euroopa Komisjoni teadaande kohaselt 1,7 kordsel suurendamisel, kuid varem programmist „Horisont 2020“ rahastatud puhtale energiale ülemineku meetme ülekandmiseta, pöörates eritähelpanu allprogrammidele „Kliimamuutuste leevendamine“ ja „Ringimajandus“.

Muudatusettepanek 18

Artikli 5 lõige 3

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
3. Punktides 1 ja 2 osutatud summasid kohaldatakse ilma, et see piiraks paindlikkussätteid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) xx/xx [the new Multiannual Financial Framework Regulation] ning finantsmääruses.	3. Punktides 1 ja 2 osutatud summasid kohaldatakse ilma, et see piiraks paindlikkussätteid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) xx/xx [the new Multiannual Financial Framework Regulation] ning finantsmääruses. 3.a Komisjonil on õigus võtta vastavalt artiklile 21 vastu delegeeritud õigusakte, et tõsta käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud protsendimäära kuni 10 % võrra, tingimusel et looduse ja bioloogilise mitmekesisuse prioriteetse valdkonna alla kuuluvate ja kvaliteedi miinimumnõuetele vastavate taotlustega kahe järjestikuse aasta jooksul taotletud kogusumma on üle 20 % suurem kõnealustele aastatele eelneval kahel aastal arvestatud vastavast summast.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust. Muudatusettepanekus võetakse üle praegu programmi LIFE (2014–2020) looduse ja bioloogilise mitmekesisuse allprogrammi paindlikkuse klausli sõnastus.

Muudatusettepanek 19

Artikli 5 lõige 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
5. Programmist võib rahastada komisjoni rakendatud tegevust, millega toetatakse liidu keskkonna- ja kliimaalaste ning asjakohaste puhtale energeetikale üleminekut käsitlevate õigusaktide ja poliitikameetmete ning vastavate õigusaktide ettevalmistamist, rakendamist ja arvesse võtmist artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks. Selline tegevus võib hõlmata järgmist: a) teave ja teavitamine, sealhulgas teadlikkuse suurendamise kampaaniad. Käesoleva määruse alusel teavitustegevuseks eraldatavad vahendid hõlmavad ka liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist ning liidu keskkonna- ja kliimaalaste või asjakohaste puhtale energeetikale üleminekut käsitlevate õigusaktide rakendamise ja ülevõtmise seisutuvustamist; b) uuringud, ülevaated, mudeldamine ja stsenaariumide väljatöötamine; c) programmist mitte rahastatavate projektide ning poliitika, programmide ja õigusaktide ettevalmistamine, rakendamine, järelevalve, kontroll ja hindamine; d) seminarid, konverentsid ja koosolekud; e) koostöövõrgustikud ning parimate tavade platvormid; f) muu tegevus.	5. Programmist võib rahastada komisjoni rakendatud tegevust, millega toetatakse liidu keskkonna- ja kliimaalaste ning asjakohaste puhtale energeetikale üleminekut käsitlevate õigusaktide ja poliitikameetmete ning vastavate õigusaktide ettevalmistamist, rakendamist ja arvesse võtmist artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks. Selline tegevus võib hõlmata järgmist: a) teave ja teavitamine, sealhulgas teadlikkuse suurendamise kampaaniad. Käesoleva määruse alusel teavitustegevuseks eraldatavad vahendid hõlmavad ka liidu poliitiliste prioriteetide propageerimist ning liidu keskkonna- ja kliimaalaste või asjakohaste puhtale energeetikale üleminekut käsitlevate õigusaktide rakendamise ja ülevõtmise seisutuvustamist; b) uuringud, ülevaated, mudeldamine ja stsenaariumide väljatöötamine; c) programmist mitte rahastatavate projektide, valitsemistava rakendamise ja parandamise meetmete ning poliitika, programmide ja õigusaktide ettevalmistamine, rakendamine, järelevalve, kontroll ja hindamine; d) seminarid, konverentsid ja koosolekud; e) koostöövõrgustikud ning parimate tavade platvormid; f) muu tegevus.

Motivatsioon

Ei vaja selgitust.

Muudatusettepaneku soovitus 20

Artikli 11 lõige 5

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
5. Juriidilised isikud, kes osalevad konsortsiumis, mis koosneb vähemalt kolmest sõltumatust üksusest, mis on asutatud eri liikmesriikides või nendega seotud ülemere- maades või -territooriumidel või programmiga ühinenud kolmandates riikides või muudes kolmandates riikides, on rahastamiskõlblikud.	5. Juriidilised isikud, kes osalevad konsortsiumis, mis koosneb vähemalt kolmest sõltumatust üksusest, mis on asutatud eri liikmesriikides või nendega seotud ülemere- maades või -territooriumidel või programmiga ühinenud kolmandates riikides või muudes kolmandates riikides, on rahastamiskõlblikud. 5.a Euroopa territoriaalse koostöö rühmitused (ET-KRid) võrdsustatakse eri liikmesriikides või nendega seotud ülemere maades ja -territooriumidel asutatud konsortsiumitega.

Motivatsioon

On vaja edendada ETKRide kasutamist ja tagada nende abikõlblikkus konsortsiumina.

Muudatusettepanek 21

Artikli 13 punkt a

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
a) programmist rahastatavate projektidega peab hoiduma programmi keskkonna-, kliima- või asjakohaste puhta energeetika alaste eesmärkide kahjustamisest ning võimaluse korral edendama keskkonnahoidlike riigihangete kasutamist;	a) programmist rahastatavad projektid peavad aitama saavutada vähemalt ühte programmi keskkonna-, kliima-, ringmajandusmudelile ülemineku või säästva energia alastest eesmärkidest, kahjustamata teisi eesmärke , ning võimaluse korral edendama keskkonnahoidlike riigihangete kasutamist;

Motivatsioon

Programm LIFE ei peaks mitte ainult „hoiduma“ ELi keskkonna-, kliima- ja energiapoliitiliste eesmärkide kahjustamisest, vaid peaks aktiivselt kaasa aitama nende saavutamisele. Lisaks sellele tundub sõnastus „asjakohaste puhta energeetika alaste [eesmärkide]“ olevat liiga ebamäärane.

Muudatusettepanek 22

Artikli 13 punkt f

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
f) Võimaluse korral pööratakse erilist tähelepanu projektidele erivajadustega või haavatavates geograafilistes piirkondades, näiteks teatavate keskkonnaprobleemide või looduslike piirangutega alad, piiriülesed alad või ääre- poolseimad piirkonnad.	f) Võimaluse korral pööratakse erilist tähelepanu projektidele erivajadustega või haavatavates geograafilistes piirkondades, näiteks teatavate keskkonnaprobleemide (nt ilmselged õhukvaliteedi probleemid) või looduslike piirangutega alad, piiriülesed alad (projektid, milles riikidevaheline koostöö on oluline keskkonnakaitse tagamiseks ja kliimaeesmärkide saavutamiseks), ülemaailmsetest ja kliimamuutustest tõsiselt ohustatud piirkonnad, nagu äärepoolseimad piirkonnad.

Motivatsioon

Peetakse kasulikuks pöörata rohkem tähelepanu riikidevahelisele koostööle, õhukvaliteedi probleemile, üleilmsetest ja kliimamuutustest tulenevatele ohtudele ja äärepoolseimate piirkondade erilisele haavatavusele. Kliimamuutustega seotud probleemid puudutavad sageli konkreetsete vajaduste või nõrkustega geograafilisi alasid, nagu saared, rannikulinna ja mägipiirkonnad.

Muudatusettepanek 23

Uus artikkel pärast artiklit 13

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	Käibemaksu ja töötajatega seotud projektikulude rahastamiskõlblikkus 1) Rahastamiskõlblikke kulusid käsitlevad tingimused on sätestatud määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 126. Need kulud hõlmavad käibemaksu ja personalikulusid. Komisjon annab programmi LIFE vahe- ja järelhindamisel liikmesriikide kaupa ülevaate käibemaksu tagastamise taotluste kohta, mida programmi LIFE projekti toetuse saajad on viimases makseetapis esitanud. 2) Tagastatav käibemaks ei ole rahastamiskõlblik kulu, hoolimata sellest, kas taotleja otsustab tagastust taotleda või mitte. Käibemaks ei kujuta endast rahastamiskõlbliku kulu, välja arvatud juhul, kui selle on tegelikult ja lõplikult tasunud lõplik kasusaaja. Asjakohaste vahendite kaudu tagastatavat käibemaksu ei saa rahastamiskõlbliku kulutusena käsitada isegi juhul, kui lõplik abisaaja või üksikisikust abisaaja seda tegelikult ei tagasta. Käesoleva õigusakti sätete kohaselt käibemaksu rahastamiskõlblikuse kindlakstegemisel ei võeta arvesse lõpliku abisaaja või üksikisikust abisaaja avalik-õiguslikku või eraõiguslikku seisundit. 3) Tagastamisele mittekuuluvat käibemaksu võib esitada rahastamiskõlbliku kuluna eeldusel, et taotlus tugineb organisatsiooni audiitorite või raamatupidajate nõuetekohasele tõendusmaterjalile. Käibemaksu, mida lõplik abisaaja või üksikisikust abisaaja ei pea konkreetsete siseriiklike eeskirjade kohaselt tagastama, käsitatakse rahastamiskõlbliku kulutusena üksnes juhul, kui sellised eeskirjad vastavad täielikult käibemaksu käsitlevale direktiivile 2006/112/EÜ.

Motivatsioon

Muudatusettepanek pärineb komitee varasemast arvamusest (Twitchen, ENVE-V-018). Käibemaks mõjus eelmiste programmide LIFE puhul osalemist takistava tegurina.

Muudatusettepanek 24

Artikli 21 lõige 4

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsiooni-devahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.	4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsiooni-devahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega ning asjakohasel juhul konsulteerib komisjon otse kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning käivitab avalikud konsultatsioonid.

Motivatsioon

Peetakse kasulikuks viidata sõnaselgelt kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele.

Muudatusettepanek 25

Uus artikkel 21a pärast artiklit 21

Komisjoni ettepaneku tekst	Komitee muudatusettepanek
	Komiteemenetlus 1) Komisjoni abistab keskkonna- ja kliimameetmete programmi LIFE komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses. 2) Kui on viidatud käesolevale lõikele, kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Motivatsioon

Muudatusettepanekus võetakse üle praeguse programmi LIFE käsitleva määruse (EL) nr 1293/2013 artikli 30 sõnastus, et tagada ulatuslikum osalemine programmis LIFE ja järelevalve selle rakendamise üle.

II. POLIITILISED SOOVITUSED

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. pooldab Euroopa Komisjoni ettepanekut, millega kinnitatakse kõhklematult programmi LIFE järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ajaks ning tunnistatakse sõnaselgelt programmi edukust ja seni loodud Euroopa lisaväärtust;
2. väljendab heameelt asjaolu üle, et määruse ettepanekus viidatakse konkreetselt ÜRO kestliku arengu eesmärkidele ning ettepanek aitab tagada, et 25 % mitmeaastase finantsraamistiku eelarvehenditest eraldatakse kliimaeesmärkide edendamisele. Komitee kutsub üles tunnistama ja toetama liidu eelarves sõnaselgelt kõiki ÜRO kestliku arengu eesmärke;
3. rõhutab kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele avalduvat olulist otsest mõju, mida programm LIFE on juba näidanud, kuna see aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ja keskkonna kvaliteedi parandamisele ning seega kliimamuutuste ränga mõju vähendamisele ja leevendamisele, kusjuures kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on esirinnas võitluses kliimamuutuste vastu;

4. kiidab heaks ettepaneku suurendada mitmeaastases finantsraamistikus programme LIFE eraldatavat eelarvet 60 %. Komitee juhhib siiski tähelepanu asjaolule, et kõnealuse eelarve suurendamisega kaasneb ka tulevase programmi LIFE rahastavate teemade laienemine (nagu uus allprogramm „Üleminek puhtale energiale“, millest rahastatakse projekte, mis praeguses mitmeaastases finantsraamistikus kuuluvad programmi „Horisont 2020“ alla). Seda silmas pidades rõhutab komitee, et Euroopa Komisjoni kavandatav eelarve suurendamine on tegelikkuses kaugel komisjoni väljakuulutatud 60 %st, ning loodab, et kaalutakse edasist suurendamist kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku üldise ettepanekuga.
5. väljendab muret selle pärast, et kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kliimapoliitika ja energiaalase üleminekuga seotud projektide jaoks eraldatavate rahaliste vahendite kogumahtu on vähendatud järgmises mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027, arvestades kavandatud kärpeid Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi eelarves;
6. ei nõustu puudub viite puudumisega programmi LIFE komiteele, mida ei mainita Euroopa Komisjoni ettepanekus. Komitee leiab, et programmi LIFE komiteed ei tohiks kaotada ning et see peaks hoopis edendama kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tõhusamat osalemist programmis;
7. pooldab otsust keskenduda projektide kvaliteedile, vältides siduvat eelnevat eraldamist geograafilisel alusel (ent edendades ühtlasi projektide õiglast ja tasakaalustatud jaotamist), ning väljendab heameelt katse üle lihtsustada programmi reguleerivaid eeskirju. Sellegipoolest hoiatab komitee ohu eest, et liiga palju aspekte jäetakse otsustada teise tasandi delegeeritud õigusaktide teel, ja nõuab sellega seoses, et kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rahastamist ei vähendataks tulevastes konkursikutsetes;
8. peab oluliseks väärtustada programmi LIFE, soodustades edukate projektide korratavust ja kasutades seda ka katalüsaatorina, et meelitada ligi täiendavaid vahendeid (avaliku ja erasektori allikad, alustades Euroopa Regionaalarengu Fondist). Komitee kutsub komisjoni üles kasutama sobivaid vahendeid teavitamiseks, teabe levitamiseks ja tehnilise abi osutamiseks, et julgustada ja toetada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste osalemist programmis. Seetõttu soovib komitee projektide edendamist võrgustike loomiseks riiklike kontaktpunktide vahel, et soodustada parimate tavade vahetamist ja riikidevahelist koostööd;
9. rõhutab Natura 2000 võrgustiku eesmäärke ja tähtsust LIFE programmi raames ning leiab, et selle võrgustiku toetamine peab jääma bioloogilise mitmekesisuse allprogrammi keskmesse;
10. mõistab ja toetab vajadust edendada erakapitali kaasamist ka keskkonnainvesteeringutesse, kuid kutsub komisjoni üles esitama rohkem selgitusi „segarahastamistoimingute“ ja sellistest katseprojektidest saadud tulemuste kohta, mida rahastati 2014.–2020. aasta programmi LIFE vahenditest.

Brüssel, 9. oktoober 2018

*Euroopa Regioonide Komitee
president*

Karl-Heinz LAMBERTZ
